

Rigsrevisionens virksomhed i 2009

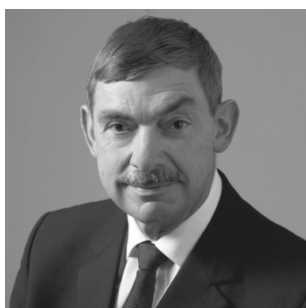
April
2010

Indholdsfortegnelse

Forord	1
Folketingets uafhængige revision	2
Faglige og økonomiske resultater	
Rigsrevisionens målopfyldelse i 2009	5
Større undersøgelser af effektivitet og styring i staten	6
Årsrevision med erklæringer	11
Udvikling af organisationen og internationalt udsyn	14
Økonomiske resultater i 2009	16
Forventninger til 2010	17
Rigsrevisionens regnskab for 2009	
Årsregnskab, revision, grønt regnskab og personaleregnskab	19

Forord

Rigsrevisionens revision i 2009 viste, at regnskabsforvaltningen i staten i det store og hele fungerer godt. Overgangen til omkostningsbaserede regnskaber og oprettelsen af Økonomiservicecentret (ØSC) har været en udfordring for de økonomi- og regnskabsansvarlige, men samlet set har de statslige virksomheder håndteret disse udfordringer tilfredsstillende.

Rigsrevisionen afgav 19 beretninger til Statsrevisorerne i 2009. Vi har fortsat haft fokus på effektivitet i vores større undersøgelser, som har dækket et bredt udsnit af den statslige forvaltning. I 2009 oplevede vi en massiv opmærksomhed fra medier og offentlighed om nogle af vores større undersøgelser, og vores arbejde blev genstand for intens politisk debat. Rigsrevisionens formål er ikke at skabe debat, men at levere objektiv information til Statsrevisorerne og Folketinget om en stadig mere kompleks statslig forvaltning.

At formulere kritik er således en uomgængelig del af revisionsopgaven, men det skal ske i dialog med dem, vi reviderer. Bl.a. derfor gennemførte vi i 2009 en kundeundersøgelse for at få svar på, hvordan vores kunder vurderer vores arbejde. Kunderne er i det store hele tilfredse med vores arbejde. Kundeundersøgelsen har samtidig givet et godt bidrag til den fortsatte udvikling af Rigsrevisionen.

Denne beretning handler om Rigsrevisionens arbejde i 2009 og om, hvordan vi har gennemført vores strategiske målsætninger i løbet af året.

Jeg afgiver denne beretning om Rigsrevisionens virksomhed i 2009 til Statsrevisorerne i henhold til rigsrevisorlovens § 17, stk. 4.

Henrik Otbo
Rigsrevisor

Folketingets uafhængige revision

Rigsrevisionen er en uafhængig institution under Folketinget og er en del af den parlamentariske kontrol i Danmark. Vi reviderer statens regnskaber. Det betyder, at Rigsrevisionen undersøger, om de statslige virksomheders regnskaber er rigtige, dvs. uden væsentlige fejl og mangler, og om statens midler går til de formål, som Folketinget har besluttet.

RIGSREVISIONENS MISSION

Rigsrevisionen er Folketingets uafhængige revision og er en del af den parlamentariske kontrol.

VISION 2012

- Sætter fokus på forvaltningens effektivitet.
- Skaber værdi i forvaltningen gennem erklæringer om virksomhedernes regnskaber.
- Deler viden om god praksis med forvaltningen.
- Tiltrækker og fastholder dygtige medarbejdere.

Virksomheder

Rigsrevisionen reviderer statslige virksomheder. Det kan fx være et departement (fx Kirkeministeriets departement) eller en styrelse (fx Arbejdsskadestyrelsen).

Rent teknisk er en virksomhed en forvaltningsenhed inden for et ministerområde, hvis ledelse er budget- og regnskabsmæssigt ansvarlig for en eller flere hovedkonti på bevillingslovene inden for ministerområdet og eventuelle fællesparagraffer.

Resultaterne af revisionen rapporterer vi til Statsrevisorerne, som herefter viderebringer betragtningerne med deres egne bemærkninger og eventuelle kritik til Folketinget. Uafhængighed er centralt for Rigsrevisionen. For det første indebærer vores uafhængighed, at det udelukkende er Statsrevisorerne, der kan bede Rigsrevisionen om at revidere et område. Herudover kan vi selv tage initiativ til undersøgelser. For det andet betyder Rigsrevisionens uafhængighed, at vi selv vælger, hvordan vi vil udføre undersøgelserne. Til brug for revisionen har vi adgang til al relevant information.

Vi reviderer de statslige indtægter og udgifter, der indgår i statsregnskabet. Statens regnskaber omfatter ca. 200 virksomheder, fx departementer og styrelser. Herudover reviderer vi en række virksomheder uden for statsregnskabet. Det drejer sig bl.a. om virksomheder, som staten på forskellig måde yder tilskud til.

I regionerne gennemgår vi regnskaberne, efter de er revideret af regionens eksterne revisor, og vi har adgang til at gennemføre større undersøgelser.

For kommunernes vedkommende gennemgår vi hvert år i et antal kommuner regnskaberne for de områder, hvor udgifterne helt eller delvist refunderes af staten. Det drejer sig fx om sygedagpenge og førtidspension. Som en del af revisionen undersøger vi desuden ministeriernes tilsyn med kommunerne.

Rigsrevisionen giver råd og vejledning til forvaltningen i forbindelse med revisionen, fx hvordan den interne kontrol kan tilrettelægges bedre. Endelig fører vi tilsyn med og samarbejder med de interne revisioner i statslige virksomheder.

Rigsrevisionen er også ansvarlig for revisionen af de midler, som Danmark modtager fra og bidrager med til EU, og vi deltager i Den Europæiske Revisionsrets revisionsbesøg i Danmark.

Statsrevisorerne gennemgik i løbet af 2009 den danske statslige revisionsordning i samarbejde med Rigsrevisionen. Gennemgangen viste, at den statslige revision grundlæggende fungerer godt. Revisionsordningen er løbende blevet tilpasset nye krav og forventninger og lever op til internationale standarder. Som et resultat af gennemgangen er Statsrevisorerne og Rigsrevisionen bl.a. enige om at styrke samarbejdet fremover.

Rigsrevisionen har i alt 270 ansatte, og de samlede omkostninger i 2009 var 191,4 mio. kr. Rigsrevisionen er opdelt i 5 afdelinger: 2 afdelinger specialiseret i større undersøgelser, 2 afdelinger specialiseret i årsrevision og en afdeling med støttefunktioner.

Revisionen

Vi udfører vores revision efter god offentlig revisionskik. God offentlig revisionskik er et samlet udtryk for de krav, som man på baggrund af rigsrevisorloven og internationale standarder for offentlig revision kan stille til revisorer af offentlige virksomheder. Revisionen skal omfatte 3 aspekter, nemlig finansiell revision, juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision:

- Finansiell revision sigter på at fastslå, om regnskaberne er rigtige.
- Juridisk-kritisk revision betyder, at vi efterprøver, om love og regler er overholdt.
- Forvaltningsrevision betyder, at vi undersøger, om der er taget skyldige økonomiske hensyn i forvaltningen, dvs. om der er fokus på sparsommelighed, produktivitet og effektivitet.

I de **større undersøgelser** undersøger vi et udvalgt emneområde, fx en styrelse eller et politikområde. Vi undersøger bl.a., om statens midler bliver anvendt, som Folketinget har besluttet det, og om ministerierne har opnået tilfredsstillende effekter af deres indsats.

Beslutningen om at undersøge et område sker enten på Rigsrevisionens eget initiativ med udgangspunkt i en strategisk analyse af områdets væsentlighed og risiko eller på baggrund af en anmodning fra Statsrevisorerne.

Rigsrevisionen dækker ministerområderne bredt med de større undersøgelser, og vi inddrager den nyeste metodiske viden inden for de områder, vi undersøger. Vi inddrager fra starten den virksomhed, der skal undersøges, og orienterer i den forbindelse om undersøgelsens vinkel, omfang og tidsperspektiv. Vi lægger stor vægt på et tæt samarbejde og en åben dialog, og i løbet af undersøgelsen får virksomhederne mulighed for at kommentere undersøgelsens tilrettelæggelse, foreløbige revisionsresultater og bemærkninger.

Resultatet af de større undersøgelser offentliggøres i beretninger til Statsrevisorerne, og vi følger op på alle Statsrevisorerne og Rigsrevisionens bemærkninger.

I **årsrevisionen** reviderer vi de statslige virksomheders regnskaber og undersøger en række grundlæggende forhold i forvaltningen af statens midler hos de virksomheder, der er omfattet af Rigsrevisionens revision. Vi udfører afsluttende revision og kontrol af bevillingernes overholdelse ved samtlige virksomheder. Herudover afgiver vi erklæring på udvalgte virksomheder. Virksomhederne udvælges på baggrund af en strategisk analyse, hvor vi vurderer væsentlighed og risiko for ministerområdet.

I den indledende fase af vores arbejde drøfter vi den strategiske analyse med virksomheden og forsøger at inddrage virksomhedens egen risikovurdering i tilrettelæggelsen af revisionen. En revision kan omfatte mange forskellige elementer, bl.a. udgifter og indtægter, tilskudsadministration, revision af departementets tilsynsrolle eller forvaltningsrevision af fx køb af konsulentytelser.

En væsentlig del af revisionen foregår hos virksomhederne, så regnskabsmateriale og information er umiddelbart tilgængeligt, og dialogen med relevante medarbejdere nemt kan finde sted. Når vi er færdige med revisionen, giver vi virksomheden en mundtlig foreløbig status på revisionen, og efter senest 6 uger sender vi den endelige rapport.

Vi orienterer om de væsentligste sager fra revisionen på topchefmøderne, som er de årlige møder mellem rigsrevisor og alle departementschefer. Endelig udvælges de væsentligste sager på hvert ministerområde til den årlige beretning om revisionen af statsregnskabet, som Rigsrevisionen afgiver til Statsrevisorerne i november måned. Beretningen ligger til grund for Folketingets godkendelse af statsregnskabet.

Rigsrevisionens målopfyldelse i 2009

MÅL FOR DE STØRRE UNDERSØGELSER	RESULTAT
1. Den faglige kvalitet i beretningerne vurderes til at være tilfredsstillende af de eksterne evaluatore.	Opfyldt.
2. Formidlingen i beretningerne vurderes til at være tilfredsstillende af de eksterne evaluatore.	Opfyldt.
3. 90 % af beretningssagerne skal være afsluttet efter 3 år, dvs. at rigsrevisor har fundet ministerens tiltag tilfredsstillende.	Delvist opfyldt.
MÅL FOR ÅRSREVISIONEN	
4. Den faglige kvalitet i beretning om revisionen af statsregnskabet for 2008 vurderes til tilfredsstillende ved ekstern vurdering.	Opfyldt.
5. Vi gennemfører intern kvalitetsvurdering af en stikprøve på 24 årsrevisioner.	Ikke opfyldt.
6. Vi afgiver revisionserklæringer om 100 virksomheders regnskab og forvaltning vedrørende 2008.	Opfyldt.
MÅL FOR ORGANISATIONEN	
7. Vi arrangerer en national konference om offentlig revision for eksterne samarbejdspartnere i Danmark.	Opfyldt.
8. Vi måler opfattelsen af Rigsrevisionens arbejde blandt vores interessenter via en kundeundersøgelse.	Delvist opfyldt.
9. Vi følger op på trivselsundersøgelsen i 2008 og styrker den personlige og faglige udvikling.	Delvist opfyldt.
10. Vi er repræsenteret på karrieremesser og orienterer om Rigsrevisionens arbejde på de højere læreanstalter.	Opfyldt.
11. Vi sikrer som formand for Professional Standards Committee (PSC) i rigsrevisionernes internationale organisation INTOSAI, at komitéen i 2009 beslutter, hvordan udviklingen og vedligeholdelsen af rigsrevisionernes internationale standarder ISSAI skal organiseres fremover.	Delvist opfyldt.

Rigsrevisionen nåede de fleste af sine mål i 2009, mens nogle mål kun blev delvist opfyldt, og et enkelt mål ikke blev opfyldt. I de følgende 3 afsnit gennemgår vi Rigsrevisionens arbejde og resultater i 2009 og kommenterer undervejs opfyldelsen af målene for henholdsvis de større undersøgelser, årsrevisionen og den samlede organisation.

Større undersøgelser af effektivitet og styring i staten

STRATEGI FOR DE STØRRE UNDERSØGELSER

- Udarbejde velformidlede beretninger af høj kvalitet til Statsrevisorerne og Folketinget om forvaltningens effektivitet.
- Styrke udviklingen af en effektiv forvaltning ved at foretage tværgående og internationalt funderede undersøgelser.
- Undersøge områder, hvor der er risiko for, at forvaltningen ikke fungerer effektivt for borgere og virksomheder.

I 2009 har vi truffet beslutning om 6 overordnede temaer for vores arbejde med de større undersøgelser. Temaerne er:

- kompetencer
- effekt
- sundhed
- statslig styring
- internationale forhold og sikkerhed
- infrastruktur.

Temaerne dækker områder, som økonomisk og politisk er meget væsentlige for de statslige virksomheders indsatsområder. Temaerne er udtryk for en overordnet prioritering af vores indsatsområder, men vi vil fortsat også gennemføre større undersøgelser inden for andre temaområder.

Tabel 1 viser omfanget af beretninger, notater og forundersøgelser i 2009.

Tabel 1. Omfanget af beretninger, notater og forundersøgelser i 2009 (Antal)

Beretninger	19
Forundersøgelser	16
<i>Notater:</i>	
Faktuelle notater	14
Udvidede notater	3
§ 18, stk. 4-notater	17
Fortsatte notater	12
Administrationsnotater	2
Notater om revisionsordningen	2
Notater i alt	50

I 2009 afgav Rigsrevisionen 19 beretninger til Statsrevisorerne. Desuden afsluttede vi 16 forundersøgelser, som er grundlaget for at gå videre med en større undersøgelse. Rigsrevisionen afgav ligeledes 50 notater til Statsrevisorerne, heraf 34 vedrørende større undersøgelser, 9 vedrørende årsrevisionen og 7 øvrige notater. Beretningerne afgivet i 2009 fremgår nedenfor.

BERETNINGER AFGIVET TIL STATSREVISORERNE I 2009

- Vedligeholdelse af statens broer og veje mv.
- Fiskerikontrollen og miljøovervågningen i Østersøen
- Undervisningsministeriets forvaltning af tilskuddet til Sydslesvig
- Sammenhængende patientforløb
- Budgetoverskridelser i statslige bygge- og anlægsprojekter
- Beslutningsgrundlaget for et eventuelt køb af nye kampfly
- Fødevarerministeriets forvaltning af landbrugsstøtte
- Bilsyn efter liberaliseringen i 2005
- Kommunernes beskæftigelsesindsats over for kontanthjælpsmodtagere
- TV 2 Danmark A/S' økonomi
- Finanstilsynets aktiviteter i forhold til Roskilde Bank A/S
- Pris, kvalitet og adgang til behandling på private sygehuse
- Politireformen
- Forsvarets understøttelse af sine militære operationer i Afghanistan
- Charlottenborg Udstillingsbygning
- Revisionen af EU-midler i Danmark i 2008
- Revisionen af statsregnskabet for 2008
- Brugen af særlige rådgivere
- Mål- og resultatstyring i staten med fokus på effekt

Læs beretningerne eller et resumé af dem på www.rigsrevisionen.dk.

En række af de beretninger, som vi afgav i 2009, var om emner, som havde stor offentlig interesse, fx beretning om TV 2 Danmark A/S' økonomi, beretning om Finanstilsynets aktiviteter i forhold til Roskilde Bank A/S og beretning om pris, kvalitet og adgang til private sygehuse. De 2 første er begge undersøgelser, som blev sat i gang efter anmodning fra Folketingets Finansudvalg og Statsrevisorerne. Undersøgelsen om pris, kvalitet og adgang til private sygehuse blev sat i gang som led i vores opprioritering af sundhedsområdet. Den store offentlige interesse for undersøgelserne betød, at der også var stor mediebevågenhed og politisk debat om beretningerne.

De 3 beretninger er kort beskrevet nedenfor.

TV 2 Danmark A/S' økonomi

Beretningen om TV 2 Danmark A/S' økonomi handler om udviklingen i TV 2's økonomi og årsagerne til, at selskabet fik behov for adgang til midlertidig statslig låntagning. TV 2 Danmark A/S er et statsligt aktieselskab og er dermed uden for statsregnskabet. Staten er imidlertid ene-ejer af TV 2 Danmark A/S, og Rigsrevisionen kan derfor foretage nærmere undersøgelser af selskabets regnskaber mv.

Vores undersøgelse viste, at den daværende direktion og bestyrelse generelt havde håndteret økonomien utilfredsstillende. Undersøgelsen viste desuden, at TV 2's direktion med udgangspunkt i urealistiske reklamebudgetter og løse beslutningsgrundlag inden for en kortere periode iværksatte flere likviditetskrævende initiativer. Nogle initiativer blev siden afviklet eller reduceret, mens andre gav overskud i 2008. Initiativerne havde samlet set negativ indvirkning på TV 2's driftsresultat og likviditet i 2007.

Finanstilsynets aktiviteter i forhold til Roskilde Bank A/S

Beretningen om Finanstilsynets aktiviteter i forhold til Roskilde Bank A/S handler om tilsynet med Roskilde Bank A/S, herunder om Finanstilsynet var opmærksom på problemerne i banken. Rigsrevisionens undersøgelse viste, at Finanstilsynet havde ført tilsyn med Roskilde Bank A/S i overensstemmelse med tilsynets retningslinjer. Vores undersøgelse viste samtidig, at Finanstilsynet var opmærksom på problemerne i Roskilde Bank A/S, men at Finanstilsynets opfølgning ikke var tilstrækkelig systematisk. Vi vurderede på den baggrund, at Finanstilsynet med sit kendskab til forholdene i Roskilde Bank A/S burde have intensiveret opfølgningen og fastholdt sit skøn over bankens solvensbehov fuldt ud.

Pris, kvalitet og adgang til private sygehuse

Beretningen om pris, kvalitet og adgang til private sygehuse handler om det offentlige sygehusvæsens køb af private sygehusydelser. Undersøgelsen viste bl.a., at Sundhedsministeriet siden 2006 havde haft viden om, at de private sygehusydelser – på baggrund af ændrede markedsmæssige vilkår – kunne erhverves til lavere priser end de fastsatte takster, som staten betalte. Vi vurderede på den baggrund, at Sundhedsministeriet ikke havde sikret, at de private sygehusydelser var erhvervet under skyldig hensyntagen til økonomien.

Ekstern evaluering af beretninger (mål 1 og 2)

Vi bruger evalueringer til at få påpeget svagheder og udviklingsområder i vores arbejde, så vi hele tiden kan blive endnu bedre. Derudover er evalueringerne en måling af, hvor godt vi gør det. Vi får de eksterne eksperter vurdering af, om vores beretninger har en tilfredsstillende faglig og sproglig kvalitet.

Vi har siden 2000 arbejdet med faglige evalueringer af vores større undersøgelser. Evalueringerne af den faglige kvalitet af vores beretninger foretages af et evalueringspanel, som i 2009 bestod af 6 professorer fra forskellige universiteter og højere læresteder i Danmark. Alle beretninger om større undersøgelser evalueres for den faglige kvalitet. Derudover har vi siden 2004 arbejdet med sproglige evalueringer af udvalgte større undersøgelser. I 2009 blev den formidlingsmæssige kvalitet af 6 beretninger således evalueret af 2 eksterne sprog eksperter.

DET FAGLIGE EVALUERINGS-PANEL

Professor Peter Bogetoft

Department of Economics, Copenhagen Business School

Professor Verner C. Petersen

Institut for Ledelse, Handelshøjskolen, Aarhus Universitet

Professor Jørgen Grønnegård Christensen

Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet

Professor Jan Mouritsen

Department of Operations Management, Copenhagen Business School

Professor Carsten Greve

International Center for Business and Politics, Copenhagen Business School

Professor Hanne Foss Hansen

Institut for Statskundskab, Københavns Universitet

DET SPROGLIGE EVALUERINGS-PANEL

Journalist Thomas Bjerg

Underviser på Danmarks Medie- og Journalisthøjskole

Administrerende direktør for redaktionen.dk

Lektor Leif Becker Jensen

Cand.mag. i dansk og lektor i journalistik ved Roskilde Universitetscenter

De eksterne evaluatore vurderer bl.a., om problemstillingerne i beretningerne er relevante, om de anvendte metoder er de bedste, og om konklusionerne er velunderbyggede. Desuden vurderer evaluatorene, om vores anbefalinger og konklusioner er relevante og forståelige.

Resultaterne af både den faglige og sproglige evaluering af de større undersøgelser var overordnet set positive i 2009. De faglige evaluatore vurderede, at beretningerne generelt har fået et kvalitetsløft, og fremhævede, at der er god sammenhæng mellem analyser og konklusioner og et højt formidlingsniveau. De sproglige evaluatore fremhævede bl.a. vores klare og overbevisende argumentationskæder samt vores øgede brug af tabeller og grafer. Samtidig pegede evaluatorene på forbedringsmuligheder, herunder bl.a. at tydeliggøre begrundelserne for vores til- og fravalg i forbindelse med de større undersøgelser og fortsat at have fokus på formidlingen i beretningerne. Vi har afholdt møder med både de faglige og sproglige evaluatore, hvor vi drøftede resultaterne af evalueringerne og vores indsatsområder fremover.

Effekt (mål 3)

Rigsrevisionen vil gerne sikre en effekt af de større undersøgelser. Vi har derfor et mål om, at virksomhederne skal have fulgt op på vores kritikpunkter og anbefalinger inden for 3 år.

I 2009 opnåede Rigsrevisionen, at 88 % af samtlige kritikpunkter og anbefalinger fra beretninger afgivet i 2006 var blevet fulgt inden for 3 år, jf. tabel 2. Målingen omfattede 15 beretninger, hvoraf der stadig udestod opfølgning på kritikpunkter og anbefalinger i 4 tilfælde. Vi forventer at kunne afslutte 3 af disse beretningssager i løbet af 2010, mens én beretnings-sag først forventes at blive afsluttet i 2011.

Tabel 2. Effekten af større undersøgelser (%)

	2006	2007	2008	2009
Opfyldelsesprocent	81	77	79	88

Som det fremgår af tabellen, repræsenterer årets opfyldelsesprocent en fremgang i forhold til de seneste år. Tabellen viser, at Rigsrevisionens målopfyldelse siden 2006 har ligget mellem 77 % (2007) og 88 % (2009).

Af beretninger afgivet før 2006, som endnu ikke er afsluttet, udestår 11 beretninger. Heraf forventes min. 7 at kunne afsluttes i 2010.

Årsrevision med erklæringer

STRATEGI FOR ÅRSREVISIONEN

- Sikre gennem årsrevisionen og beretning om revisionen af statsregnskabet det kvalitative grundlag for Folketingets godkendelse af statsregnskabet.
- Planlægge helhedsorienteret, erklære os om og påtage virksomheders regnskaber efter god offentlig revisionsskik.
- Sætte standarden for god offentlig revisionsskik.

I 2009 afgav Rigsrevisionen i alt 108 erklæringer om revisionen af de statslige virksomheder. I 6 tilfælde afgav vi en erklæring med forbehold, mens vi afgav supplerende oplysninger til regnskaberne ved 10 virksomheder. I de øvrige sager har vi afgivet erklæring uden forbehold og supplerende oplysninger. Resultaterne af revisionen er offentliggjort i beretning til Statsrevisorerne om revisionen af statsregnskabet for 2008, som blev afgivet i november 2009.

Erklæringerne er en del af et nyt koncept, som vi udviklede i 2008. Med dette har vi også formuleret et mål om kvalitet frem for kvantitet i revisionen, hvilket medfører en målrettet fokusering af revisionsindsatsen på baggrund af væsentlighed og risiko. Vi udfører dog fortsat revision ved samtlige virksomheder i form af afsluttende revision og kontrol af bevillingsoverholdelsen. Den afsluttende revision i 2009 omfattede alle statsregnskabs udgifter på 560 mia. kr. og indtægter på 639 mia. kr. for finansåret 2008.

På baggrund af revisionen har vi konkluderet i beretning om revisionen af statsregnskabet for 2008, at regnskabsforvaltningen for langt de fleste virksomheder fungerer hensigtsmæssigt. Det er Rigsrevisionens opfattelse, at der er sket en mindre nedgang i kvaliteten af regnskabsaflæggelsen i staten generelt, bl.a. som følge af overgangen til omkostningsbaserede regnskaber og oprettelsen af Økonomiservicecentret (ØSC). Vi vurderer dog samlet set, at de statslige virksomheder generelt har håndteret disse udfordringer på en tilfredsstillende måde.

De tilbagemeldinger, vi har fået fra virksomhederne – bl.a. gennem den kundeundersøgelse, vi gennemførte i 2009 – viser, at klienterne er positive over for konceptet med erklæringer. Et af vores mål med udviklingen af årsrevisionen var at komme mere i dybden med de virksomheder, som vi giver erklæringer, men også at sikre øget dialog med virksomhederne. Derved vil vi arbejde på i højere grad at skabe værdi for klienterne gennem en mere helhedsorienteret revision af regnskaberne.

Rigsrevisionens erklæring består af revision af 4 elementer:

1. Regnskabs rigtighed.
2. Dispositionernes lovlighed.
3. Årsrapportens oplysninger om mål og resultater.
4. Forvaltningen på et afgrænset område.

I 2009 har vi arbejdet på at konsolidere konceptet internt og sikre videndeling og ensartethed i anvendelsen af revisionskonceptet på tværs af ministerområder. Vi har bl.a. afholdt kurser og workshoper, hvor medarbejderne har arbejdet på tværs med særlige elementer af det nye koncept, fx strategiske analyser og forskellige emner for forvaltningsrevision.

Beretning om revisionen af EU-midler i Danmark i 2008

I 2009 har Rigsrevisionen for første gang afgivet en selvstændig beretning til Statsrevisorerne om revisionen af EU-midler i Danmark i 2008. EU-midlerne anvendes i Danmark især inden for landbrugsstøtte, miljøprojekter samt forskning og innovation. Rigsrevisionen afgav i beretningen en erklæring om revisionen af EU-midler med 2 supplerende oplysninger.

EU-støtte er et væsentligt område med stor politisk bevågenhed, og Rigsrevisionen vil med afgivelsen af en selvstændig beretning gerne bidrage til et godt nationalt kontrolmiljø på området. Rigsrevisionen har i flere år samarbejdet med rigsrevisionerne i de andre EU-lande, hvor en del af målsætningen bl.a. er at sikre bedre koordination og samarbejde mellem de nationale kontrolorganer og EU's institutioner. I 2010 vil vi igen afgive en beretning om revisionen af EU-midler. Vi har samtidig indledt et samarbejde med den polske rigsrevision om en fælles revision på regionalfondsområdet med fokus på EU's miljøkrav.

Evaluering af årsrevisionens kvalitet (mål 4 og 5)

Beretning om revisionen af statsregnskabet for 2008 (afgivet i november 2009) er i år blevet evalueret af professor i statskundskab Jørgen Grønnegård Christensen fra Aarhus Universitet, som gav en ekstern faglig vurdering af beretningen. Beretningen blev vurderet som tilfredsstillende på alle 3 opstillede kriterier, og målet er derfor opfyldt. Kriterierne omfattede, hvorvidt rapporteringen om den udførte revision var balanceret, om konklusionerne var utvetydige, og om de var tilstrækkeligt underbyggede.

Rigsrevisionen havde desuden et mål om at gennemføre en intern kvalitetsvurdering af 24 udvalgte årsrevisioner i 2009 – ud over den kvalitetssikring, der løbende foretages af alle årsrevisioner ved kollegers review og af kontorchefen før afsendelse af revisionsrapporter. Dette mål blev ikke opfyldt, da opgaven blev fravalgt af resurse-mæssige årsager. Vi vurderer desuden, at den løbende kvalitetssikring og de øvrige evalueringsinitiativer er tilstrækkelige, og målet er derfor fravalgt i 2010.

Revisionserklæringer om 100 virksomheder (mål 6)

Vi har afgivet i alt 108 erklæringer og påtegninger i 2009. Dermed er vores mål om at afgive 100 erklæringer opfyldt. En række af de tidligere revisionsprodukter, fx revision af løn og it, opgøres ikke længere særskilt, men indgår som en integreret del i årsrevisionen af de virksomheder, som vi giver en erklæring. Disse revisioner udføres af specialiserede enheder i Rigsrevisionen. For samtlige statslige virksomheder reviderer vi fortsat de afsluttende regnskaber og gennemfører kontrol af, om bevillingsregnskabet er aflagt korrekt.

Tabel 3 viser årsrevisionens produktion i 2009 fordelt på forskellige kategorier.

**Tabel 3. Omfanget af årsrevisionen i 2009
(Antal)**

	Enhed	Planlagt 2009	Gennemført 2009
Revisionserklæringer om statslige virksomheder for 2008 inkl. påtegninger for virksomheder uden for statsregnskabet	Virksomheder	100	108
Afsluttende revision af 2008-regnskaberne	Virksomheder	236 ¹⁾	236
Tilsyn og samarbejde med interne revisioner	Aftaler om intern revision	28	28
Den Europæiske Revisionsrets revisioner	Revisionsbesøg	6 ¹⁾	6
Særlige revisionserklæringer	Erklæringer	55 ¹⁾	55

¹⁾ Antallet af afsluttende revisioner, revisionsbesøg fra Den Europæiske Revisionsret og særlige revisionserklæringer kan ikke planlægges på forhånd. Afsluttende revision skal udføres for alle statslige virksomheder, men antallet af virksomheder kan variere fra år til år på grund af nedlæggelser og nyoprettelser mv. Vi deltager i alle Den Europæiske Revisionsrets besøg i Danmark, som selv fastsætter antallet af besøg. Særlige revisionserklæringer omfatter fx revisionserklæringer for EU-støttede projekter i Danmark.

Rigsrevisionen har ud over erklæringsafgivelsen til statslige virksomheder gennemgået den kommunale afregning ved Indenrigs- og Socialministeriet, Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration og Beskæftigelsesministeriet samt aflagt revisionsbesøg i 8 kommuner i 2009. Vi har desuden deltaget i Den Europæiske Revisionsrets besøg i Danmark, ligesom vi fører tilsyn med og samarbejder med interne revisioner i statslige virksomheder i medfør af rigsrevisorlovens § 9. Endelig afgiver vi en række særlige erklæringer, bl.a. på EU-området på projektniveau.

Udvikling af organisationen og internationalt udsyn

STRATEGI FOR ORGANISATIONEN

- Udvikle ledelse, medarbejdere og arbejdsprocesser.
- Kommunikere, videndele og samarbejde med andre om offentlig revision.
- Præge og præges af internationale revisionsstandarder.
- Anvende eksterne eksperter, når det er relevant.
- Anvende de bedste revisionsmetoder.

National konference om offentlig revision (mål 7)

I juni 2009 afholdt Rigsrevisionen en national konference i Middelfart om udviklingstendenser i offentlig revision. Formålet med konferencen var at belyse, hvordan offentlig revision medvirker til at styrke og udvikle den offentlige forvaltning. Konferencen skulle desuden styrke den fælles faglige dialog blandt alle de revisionsvirksomheder og revisorer, der løser opgaver med offentlig revision.

Konferencen blev besøgt af 140 deltagere fra hele landet, som kunne fordybe sig i konferencens temaer: strukturreformen, herunder styrings- og kontrolbehovet i den offentlige sektor, og god offentlig revisionsskik. På konferencen deltog oplægsholdere fra den private revisionssektor, interne revisioner, ministerier, forskere, Den Europæiske Revisionsret, den norske og den færøske rigsrevision, Statsrevisorerne og Rigsrevisionen.

Kundernes opfattelse af Rigsrevisionen (mål 8)

Et privat konsulentfirma gennemførte i efteråret 2009 en kundeundersøgelse for Rigsrevisionen. Undersøgelsen var baseret på personlige interviews med departementschefer, direktører og økonomichefer mfl. i 19 departementer, 30 udvalgte styrelser og 5 udvalgte selskaber. Dertil kom individuelle interviews med Statsrevisorerne. Formålet med undersøgelsen var at få kundernes vurdering af Rigsrevisionens arbejde, og om vores revision tilføjer værdi hos dem.

Kundeundersøgelsen viste, at vores kunder generelt er tilfredse med vores arbejde, og at Rigsrevisionen har udviklet sig positivt i de senere år. En række kunder peger dog også på områder, hvor vi kan blive bedre. Kundeundersøgelsen har givet os forslag og anbefalinger til den videre udvikling af Rigsrevisionen. Rigsrevisionen har på baggrund af rapporten udarbejdet en handlingsplan, der bl.a. omfatter initiativer vedrørende kvalitetssikring, ny it-revisionsstrategi, rokering, kommunikation og rådgivning.

Det indgik i målet, at handlingsplanen på baggrund af kundeundersøgelsen skulle være færdig inden årets udgang. Målet er kun delvist opfyldt, da dialogen om handlingsplanen fortsatte ind i 2010.

Trivsel og medarbejdere (mål 9 og 10)

Trivselsundersøgelsen fra 2008 blev fulgt op af en ny måling i efteråret 2009, hvor der igen blev stillet skarpt på medarbejdernes arbejdsglæde og engagement. Resultatet viste, at arbejdsglæden lå på samme niveau som i 2008. Rigsrevisionen har i 2009 haft medarbejdertrivsel højt på dagsordenen, og vi har i 2009 lokalt i kontorerne og afdelingerne haft fokus på at forbedre området faglig og personlig udvikling. I målingen for 2009 var niveauet dog uændret i forhold til sidste år. Derfor er faglig og personlig udvikling valgt som et særligt indsatsområde i 2010.

Personaleomsætningen var i 2009 på 10 %, hvilket er relativt lavt i forhold til tidligere år og under niveauet for staten som helhed. De generelle konjunkturer med lav mobilitet på arbejdsmarkedet har givetvis en betydning. Desuden har Rigsrevisionen i de senere år rekrutteret ansøgere med erfaring fra ministerier, revisionsvirksomheder eller andre relevante arbejdspladser, som erfaringsmæssigt bliver længere i organisationen end helt nyuddannede.

HVOR KOMMER MEDARBEJDERNE FRA?

Rigsrevisionen ansatte 16 nye faste medarbejdere i 2009:

- 2 kom direkte fra en videregående uddannelse.
- 6 kom fra ministerier eller andre offentlige arbejdsgivere.
- 7 kom fra revisionsvirksomheder eller andre private arbejdsgivere.
- 1 kom fra en international stilling.

Af de nyansatte havde 88 % over 2 års relevant erfaring, og 56 % havde over 5 års relevant erfaring.

HVOR GÅR MEDARBEJDERNE HEN?

Rigsrevisionen tog i 2009 afsked med 20 faste medarbejdere:

- 8 blev ansat af ministerier eller andre offentlige arbejdsgivere.
- 1 blev ansat i en international stilling.
- 11 gik på pension eller gik af andre grunde ikke videre i anden stilling.

Blandt de fratrådte medarbejdere havde 55 % været i Rigsrevisionen mere end 4 år.

Rigsrevisionen deltog igen i år på en række karrieremesser for at udbrede kendskabet til Rigsrevisionen som arbejdsplads, og mål 10 er derfor opfyldt.

Internationalt revisionssamarbejde (mål 11)

Rigsrevisionen deltager i internationalt samarbejde i de sammenhænge, hvor vi kan bidrage med vores viden og erfaringer, og hvor vi kan drage nytte af andre landes erfaringer i vores egen revision. Desuden prioriterer vi konkret revisionssamarbejde, fx den fælles europæiske revision om fiskerikontrol og miljøovervågning i Østersøen, som vi afgav beretning om i 2009.

Inden for rigsrevisionernes internationale organisation INTOSAI er rigsrevisor Henrik Otbo formand for komiteén for internationale revisionsstandarder (PSC). Rigsrevisionen har derfor en ledende rolle i arbejdet med disse standarder, der handler om normeringen af indholdet, organiseringen og udførelsen af offentlig revision. I 2009 har PSC afsluttet arbejdet med at udarbejde en ny ramme for gamle og nye standarder. Standarderne skal i november 2010 endeligt godkendes på INTOSAI's kongres. Rigsrevisionen havde et mål om, at PSC i 2009 ville beslutte, hvordan udviklingen og vedligeholdelsen af standarderne skal organiseres fremover. PSC har fastlagt en proces for vedligeholdelse og udvikling af standarderne i 2009, men det har ikke været muligt at finde en løsning på organiseringen. Målet er derfor kun delvist opfyldt.

Rigsrevisionen samarbejder desuden med de øvrige rigsrevisioner i EU i regi af EU's Kontaktkomité og dens underliggende arbejdsgrupper. Endvidere deltager vi i et nordisk/baltisk samarbejde og har ligeledes gode bilaterale samarbejdsrelationer med en række rigsrevisioner.

Finansiell krise

Rigsrevisionen deltager i INTOSAI's arbejdsgruppe om den finansielle krise og har drøftet rigsrevisionernes rolle under krisen med kolleger i Norden og i EU.

Økonomiske resultater i 2009

Rigsrevisionen havde i 2009 et samlet overskud på 0,9 mio. kr. Overskuddet er sammensat af et overskud vedrørende øvrige driftsomkostninger på 1,9 mio. kr. og et underskud vedrørende personaleomkostningerne på 1 mio. kr. Overskuddet vedrørende øvrige driftsomkostninger skyldes primært, at rejseaktiviteterne i forbindelse med revisionen har været mindre omfattende end oprindeligt budgetteret. Herudover er flere planlagte it-projekter udsat fra 2009 til 2010, hvilket også har medført et mindreforbrug i 2009. Desuden har Rigsrevisionen generelt udvist forsigtighed i den økonomiske styring på grund af en knap resurssituation. Underskuddet vedrørende personaleomkostningerne var budgetteret ved årets start og var nødvendigt for at få løst vores opgaver.

Forventninger til 2010

Rigsrevisionen har som mange andre offentlige og private arbejdspladser knappe resurser på grund af de generelle konjunkturer. Den økonomiske styring vil også i 2010 blive præget af forsigtighed og tilbageholdenhed med at igangsætte nye omkostningskrævende initiativer. Rigsrevisionens ledelse har gennemgået budgettet for at finde besparelsesmuligheder. På trods af færre resurser vil vi bestræbe os på, at vores produktion ikke bliver mærkbart påvirket i 2010.

Rigsrevisionen vil i 2010 arbejde med at implementere de gode forslag og anbefalinger, vi har fået fra kundeundersøgelsen og Statsrevisorernes gennemgang af den danske revisionsordning. Vi vil især fokusere på at styrke videndelingen med vores kunder og kvalitetssikringen i vores arbejdsprocesser samt opruste vores indsats på it-revisionen. Desuden vil vi styrke samarbejdet med Statsrevisorerne.

I 2010 vil vi opprioritere større undersøgelser med fokus på effekt, infrastruktur og sundhed. Infrastruktur omhandler statslige og regionale byggerier og anlægsopgaver og er dermed et økonomisk meget væsentligt område. Sundhedsområdet er også et økonomisk meget væsentligt område, der har stor interesse både politisk og for den enkelte borger. Desuden ønsker vi i endnu højere grad at sætte fokus på effekten af ministeriernes aktiviteter.

Vi har som noget nyt planlagt i 2010 at afgive en beretning om statens overførsler til kommuner og regioner og en beretning om statens lønforvaltning. Begge undersøgelser gennemføres af team fra årsrevisionen. Desuden vil vi igen i 2010 afgive en beretning om vores revision af EU-midlerne, og vi har indledt et samarbejde med den polske rigsrevision om en fælles revision med fokus på EU's miljøkrav.

I det kommende år forventes det, at de sidste ministerområder bliver tilsluttet Økonomiservicecentret (ØSC). Herudover vil Statens It være under etablering. Begge servicecentre har stor betydning for virksomhedernes regnskabsforvaltning.

Målene for 2010 fremgår af næste side.

ORGANISATIONEN

Udvikle ledelse, medarbejdere og arbejdsprocesser

- Mål 1** Arbejdsglæden i Rigsrevisionen er på niveauet "høj arbejdsglæde".
Mål 2 Vi udvikler en ny model for måling af klienternes vurdering af årsrevisionen.

Præge og præges af internationale revisionsstandarder

- Mål 3** Som formand for INTOSAI's Professional Standards Committee (PSC) opnår vi tilslutning til at harmonisere de overordnede revisionsnormer i rigsrevisionernes internationale standarder (ISSAI 100-999) i perioden 2010-2013.

STØRRE UNDERSØGELSER

Udarbejde velformidlede beretninger af høj kvalitet til Statsrevisorerne og Folketinget om forvaltningens effektivitet

- Mål 4** Den faglige kvalitet i de større undersøgelser vurderes til at være tilfredsstillende af de eksterne evaluatore.
- Mål 5** Formidlingen i de større undersøgelser vurderes til at være tilfredsstillende af de eksterne evaluatore.

Styrke udviklingen af en effektiv forvaltning ved at foretage tværgående og internationalt funderede undersøgelser

- Mål 6** 90 % af beretningssagerne skal være afsluttet efter 3 år, dvs. at rigsrevisor har fundet ministerens tiltag tilfredsstillende.

Undersøge områder, hvor der er risiko for, at forvaltningen ikke fungerer effektivt for borgere og virksomheder

- Mål 7** 1/3 af beretningerne handler om effektivitet.

ÅRSREVISION

Sikre gennem årsrevisionen og beretning om revisionen af statsregnskabet det kvalitative grundlag for Folketingets godkendelse af statsregnskabet

- Mål 8** Resultatet af årsrevisionen i 2010 formidles i beretning om revisionen af statsregnskabet for 2009 (lovbunden), beretning om revisionen af EU-midler i Danmark i 2009, beretning om revisionen af statens lønforvaltning og beretning om revisionen af statens overførsler til kommuner og regioner.

Planlægge helhedsorienteret, erklære os om og påtage virksomheders regnskaber efter god offentlig revisionsskik

- Mål 9** Vi afgiver revisionserklæringer om 100 virksomheders regnskab og forvaltning for 2009.

Sætte standarden for god offentlig revisionsskik

- Mål 10** Den faglige kvalitet i 2 af årsrevisionens beretninger vurderes til at være tilfredsstillende af de eksterne evaluatore.
- Mål 11** Formidlingen i én af årsrevisionens beretninger vurderes til at være tilfredsstillende af de eksterne evaluatore.

Årsregnskab, revision, grønt regnskab og personaleregnskab

Rigsrevisionens årsregnskab 2009

Tabel 4. Resultatopgørelse
(1.000 kr.)

	Note	Regnskabsåret 2008	Budget 2009	Regnskabsåret 2009	Budget 2010
OMKOSTNINGSREGNSKAB:					
Ordinære driftsindtægter:					
Nettobevilling					
Indtægtsført bevilling		181.400	189.900	189.900	196.900
Salg af tjenesteydelser		2.576	2.600	2.703	2.700
Ordinære driftsindtægter i alt		183.976	192.500	192.603	199.600
Ordinære driftsomkostninger:					
Husleje					
		14.157	15.500	15.615	16.500
<i>Personaleomkostninger:</i>					
Lønninger					
		126.134		128.979	
Pensionsbidrag					
		18.427		19.871	
Lønrefusion					
		+2.197		+1.977	
Andre personaleomkostninger					
		58		58	
Personaleomkostninger i alt	6	142.421	148.700	146.931	153.800
Andre ordinære driftsomkostninger		28.146	28.800	25.660	28.800
Af- og nedskrivninger	2/3	3.763	4.100	3.191	4.100
Ordinære driftsomkostninger i alt		188.487	197.100	191.397	203.200
Resultat af ordinær drift		+4.511	+4.600	1.206	+3.600
Andre driftsposter:					
Andre driftsindtægter					
		0	0	0	0
Andre driftsomkostninger					
		117	0	0	0
Resultat før finansielle poster		+4.629	+4.600	1.206	+3.600
Finansielle poster:					
Finansielle indtægter					
		291	200	54	200
Finansielle omkostninger					
		494	300	329	300
Årets nettoresultat efter omkostningsprincipper		+4.832	+4.700	932	+3.700
Resultatdisponering:					
Årets overskud/underskud er disponeret således					
		+4.832	+4.700	932	+3.700
Akkumuleret overskud	7	4.747	0	5.679	1.979
RIGSREVISIONENS PENSIONSREGNSKAB:					
Nettobevilling					
		4.300	4.300	4.300	5.800
Indtægter (tjenestemandspensionsbidrag)					
		2.824	2.900	2.832	2.900
Udgifter (pensioner m.m.)					
		7.007	7.200	7.213	8.700
Rigsrevisionens pensionsregnskab i alt		4.183	4.300	4.381	5.800
Årets nettoresultat efter udgiftsbaseret regnskab		117	0	+81	0

Tabel 5. Balance
(1.000 kr.)

	Note	31.12.2008	Årets bevægelser	31.12.2009
AKTIVER:				
Anlægsaktiver:				
<i>Immaterielle anlægsaktiver:</i>				
Færdiggjorte udviklingsprojekter		7	+7	0
Erhvervede koncessioner, patenter, licenser mv.		59	+31	28
Immaterielle anlægsaktiver i alt	2	66	+38	28
<i>Materielle anlægsaktiver:</i>				
Indretning af lejede lokaler		1.453	+265	1.188
Inventar og it-udstyr		4.669	+1.824	2.846
Materielle anlægsaktiver i alt	3	6.122	+2.088	4.034
<i>Finansielle anlægsaktiver:</i>				
Statsforskrivning	9	3.378		3.378
Anlægsaktiver i alt		9.566	+2.126	7.440
<i>Omsætningsaktiver:</i>				
Tilgodehavender (inkl. forudbetalte lønninger)		2.095	+267	1.828
Tilgodehavender, Rigsrevisionens pensionsregnskab (inkl. forudbetalte pensioner)		581	12	594
<i>Likvide beholdninger:</i>				
Uforrentet konto		35.604	286	35.891
Finansieringskonto		5.028	2.360	7.388
Andre likvider		68	+21	47
Likvide beholdninger i alt		40.701	2.625	43.326
Omsætningsaktiver i alt		43.377	2.370	45.748
Aktiver i alt		52.943	244	53.189
PASSIVER:				
Egenkapital:				
Reguleret egenkapital (startkapital)	9	3.378		3.378
Overført overskud	7	4.747	932	5.679
Egenkapital, pensioner		+9	9	0
Egenkapital i alt		8.116	940	9.057
Hensatte forpligtelser	4	2.413	0	2.413
<i>Langfristede gældsforpligtelser:</i>				
Langfristet gæld		6.183	+2.121	4.062
Langfristede gældsforpligtelser i alt		6.183	+2.121	4.062
<i>Kortfristede gældsforpligtelser:</i>				
Leverandører af varer og tjenesteydelser		4.370	2.157	6.527
Anden kortfristet gæld		2.675	77	2.752
Anden kortfristet gæld, Rigsrevisionens pensionsregnskab		590	3	594
Skyldige feriepenge og skyldigt overarbejde mv.		28.596	+813	27.783
Kortfristede gældsforpligtelser i alt		36.231	1.425	37.656
Passiver i alt		52.943	244	53.189
Anvendt regnskabspraksis, herunder pensionsforpligtelser	1			
Opfølgning på likviditetsordningen hen over året	5			
Omregningstabel mellem årets nettoudgifter og resultatopgørelse	8			

Noter til årsregnskabet

Note 1. Anvendt regnskabspraksis, herunder pensionsforpligtelser

Årsregnskabet er aflagt i overensstemmelse med de for Rigsrevisionen gældende regnskabsbestemmelser, der svarer til statens regnskabsregler. Regnskabet for Rigsrevisionen (driftsbevilling) er omkostningsbaseret, mens Rigsrevisionens pensionsregnskab (anden bevilling) er udgiftsbaseret med en vis periodisering. Den anvendte praksis følger principper for tilsvarende statslige bevillinger.

Regnskabsperioden er finansåret. Udgangspunktet for resultatopgørelsen for Rigsrevisionen er, at indtægter resultatføres på det tidspunkt, de optjenes, og at udgifter resultatføres på det tidspunkt, de forbruges. Forbrugsprincippet er dog kombineret med retserhvervelsesprincippet, når der er tale om varer, der ikke lagerføres, og driftsmateriel, der ikke aktiveres. I balancen vises en opgørelse af institutionens samlede aktiver og passiver.

Udgifter periodiseres herefter som følger:

- Lønsumsudgifter inkl. hensættelser til ferie og optjent overarbejde resultatføres løbende, i takt med at arbejdet udføres.
- Varer og tjenesteydelser, hvor forbrug sker i samme finansår inden for 12 måneder fra levering eller arbejdets udførelse, resultatføres ved levering eller ved arbejdets udførelse.
- Materielle og immaterielle aktiver afskrives over den forventede levetid, som afhængigt af aktivet er 3-10 år.
- For forpligtelser, der ikke vedrører levering af varer og tjenesteydelser, registreres en hensættelse eller en kortfristet gældspost, når en forpligtende begivenhed er indtruffet, og forpligtelsen er sandsynlig og kan opgøres.

Indtægter resultatføres, når en levering af tjenesteydelser har fundet sted, og der er erhvervet en juridisk ret til at modtage betaling.

Løbende aktuelle pensionsudbetalinger til tjenestemænd udgiftsføres på resultatopgørelsen for Rigsrevisionens pensionsregnskab. Der foretages ikke hensættelser til fremtidige udbetalinger af pensionsydelse på balancen. Dog belastes lønsummen for Rigsrevisionen med omkostninger svarende til et teknisk pensionsbidrag. Rigsrevisionen har fået beregnet, at den aktuarmæssige årlige hensættelse skulle være på 4,8 mio. kr. (niveau 31. december 2009), svarende til 22,76 % af den pensionsgivende løn. Ved beregningen er der anvendt en diskonteringsrente på nettobasis på 3 %. Det løbende tekniske pensionsbidrag udgør 15 % af den pensionsgivende løn. For stillinger, som er nybesat efter 1. august 2005 eller senere, er satsen 20,3 % af den pensionsgivende løn. Pensionsbidraget udgjorde i 2009 i alt 2,8 mio. kr. Rigsrevisionens samlede pensionsforpligtelse til nuværende tjenestemænd og til tjenestemandspensionister udgør 151,5 mio. kr. pr. 31. december 2009 (pr. 31. december 2008: 151,9 mio. kr.).

Rigsrevisionen anvender data fra Navision Stat/SKS ved udarbejdelsen af det aflagte finansielle regnskab.

Der kan i regnskabsopstillingerne være enkelte afrundingsdifferencer.

Note 2. Immaterielle anlægsaktiver

(1.000 kr.)	Færdiggjorte udviklingsprojekter	Erhvervede koncessioner, patenter, licenser mv.	Immaterielle anlægsaktiver i alt
Anskaffelsessværdi, primobalance	239	93	331
Årets tilgang	0	0	0
Årets afgang	0	0	0
Anskaffelsessværdi, ultimobalance	239	93	331
Akkumulerede afskrivninger, primobalance	÷232	÷34	÷266
Årets afskrivninger	÷7	÷31	÷38
Årets afgang	0	0	0
Akkumulerede afskrivninger, ultimobalance	÷239	÷65	÷303
Regnskabsmæssig værdi 31. december 2009	0	28	28

Rigsrevisionens immaterielle anlægsaktiver udgøres af licenser og eksterne udviklingsomkostninger vedrørende større it-baserede systemer.

Note 3. Materielle anlægsaktiver

(1.000 kr.)	Indretning af lejede lokaler	Inventar og it-udstyr	I alt
Anskaffelsessværdi, primobalance	4.315	23.956	28.270
Årets tilgang	0	1.076	1.076
Årets afgang	0	÷10	÷10
Anskaffelsessværdi, ultimobalance	4.315	25.021	29.336
Akkumulerede afskrivninger, primobalance	÷2.862	÷19.286	÷22.148
Årets afskrivninger	÷265	÷2.889	÷3.154
Årets afgang	0	0	0
Akkumulerede afskrivninger, ultimobalance	÷3.126	÷22.175	÷25.302
Regnskabsmæssig værdi 31. december 2009	1.188	2.846	4.034

Rigsrevisionens materielle anlægsaktiver udgøres primært af it-materiel. I regnskabet for 2009 har Rigsrevisionen bogført salg af brugt blandet it-udstyr.

Anlægsaktiverne vedrørende indretning af lejede lokaler er installationer, som Rigsrevisionen har bekostet, i Sct. Annæ Palæ, hvor Rigsrevisionen bor til leje.

Note 4. Hensatte forpligtelser

Rigsrevisionen har hensat midler til at bringe de lejede lokaler i den stand, der kræves, hvis de skal kunne afleveres til udlejer i forbindelse med hel eller delvis opsigelse af lejemålet. Der har ikke været bevægelser på hensættelsen i 2009, da den løbende vedligeholdelse har modsvaret den almindelige nedslidning.

Note 5. Opfølgning på likviditetsordningen hen over året

Rigsrevisionen har månedsvist afskrevet anlægsaktiver og foretaget de deraf følgende likviditetsmæssige omflytninger på de tilhørende SKB-bankkonti. Rigsrevisionen har som forudsat i likviditetsordningen reguleret den uforrentede SKB-konto i januar 2010, så saldoen svarer til de opgjorte forpligtelser pr. 31. december 2009 med fradrag af de opgjorte omsætningsaktiver pr. 31. december 2009.

Rigsrevisionen har overholdt lånerammen ultimo 2009.

Note 6. Opfølgning på lønsumsloft

(1.000 kr.)	Akkumuleret opsparring primo 2009	Regnskabsåret 2009	Akkumuleret opsparring ultimo 2009
	Overført godkendelse fra Folketinget		
Lønsumsloft		145.900	
Lønforbrug		146.931	
Difference	2.819	+1.031	1.789

Rigsrevisionen er i lighed med statsinstitutioner bundet af et lønsumsloft. Rigsrevisionens personaleomkostninger skal holde sig inden for den ramme, der er udmeldt på finansloven for 2009. Rigsrevisionen kan dog overskride rammen med et beløb, der efter godkendelse fra Folketinget er overført fra tidligere år, hvor Rigsrevisionen ikke har udnyttet lønsumsbevillingen fuldt ud.

Rigsrevisionen har i 2009 et merforbrug på lønsumsrammen på 1 mio. kr., der fratrækkes det videreførte overskud fra tidligere år. Rigsrevisionen har herefter et akkumuleret overskud til fremtidige overskridelser af lønsumsloftet på 1,8 mio. kr.

Årsværksforbruget og personaleomsætningen fremgår af tabel 7 i personaleregnskabet.

Note 7. Bevillingsregnskabet

(Mio. kr.)	Regnskab 2008	Budget 2009	Regnskab 2009	Difference 2009	Budget 2010	Finanslov 2010
Nettoudgiftsbevilling	181,4	189,9	189,9	0,0	196,9	196,9
Nettoforbrug af reservation	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Indtægter	2,9	2,8	2,8	0,0	2,9	2,9
Udgifter	189,1	197,4	191,7	5,7	203,5	199,8
Årets resultat	+4,8	+4,7	0,9	5,7	+3,7	0,0
<i>Opgørelse af akkumuleret resultat:</i>						
Akkumuleret overskud primo 2009			4,7			
Årets underskud			0,9			
Akkumuleret overskud til videreførsel ultimo dette år			5,7			

Rigsrevisionen havde i 2009 et overskud på 0,9 mio. kr. Overskuddet tillægges det videreførte overskud fra tidligere år. Rigsrevisionen har et merforbrug på lønsumsrammen på 1 mio. kr. Merforbruget har været nødvendigt for at kunne gennemføre de planlagte aktiviteter i 2009. Nettoforbruget på Rigsrevisionens ramme vedrørende øvrig drift udviser et mindreforbrug på 1,9 mio. kr., hvilket hovedsageligt skyldes, at rejseaktiviteterne i forbindelse med revisionen har været mindre end forventet, og at flere planlagte it-projekter er blevet udsat til 2010.

Det akkumulerede videreførte overskud udgør herefter 5,7 mio. kr. Rigsrevisionen forventer at anvende størstedelen af det videreførte overskud i 2010, som det fremgår af budgetkolonnen i tabellen i note 7. De uforbrugte bevillinger på lønsummen videreføres med henblik på så vidt muligt at opretholde det nuværende aktivitetsniveau. De uforbrugte bevillinger på øvrig drift skal dække udgifterne til de udskudte aktiviteter. Den resterende del af overskuddet forventes anvendt i 2011.

Note 8. Omregningstabel mellem årets nettoudgifter og resultatopgørelse

Med udgangspunkt i det omkostningsbaserede resultat viser tabellen nedenfor, hvordan man kan udregne det udgiftsbaserede resultat ved tillæg af anskaffelser, fradrag af afskrivninger og reguleringer vedrørende hensættelser til ferie, overarbejde m.m. og fradrag af finansielle poster.

(1.000 kr.)	Regnskabsåret 2008	Regnskabsåret 2009
Indtægtsført bevilling	181.400	189.900
Resultat	4.832	+932
Årets nettoomkostninger	186.232	188.968
<i>Reguleringer:</i>		
+/- Anskaffelser, netto	3.242	1.065
+/- Afskrivninger	+3.763	+3.191
+/- Regulering af personaleomkostninger som følge af skyldige feriepenge og skyldigt overarbejde mv.	+2.937	813
+/- Finansielle indtægter/udgifter, SKB FF4 og SKB FF7	+204	274
Forskel	+3.662	+1.039
Årets nettoudgifter	182.570	187.929

Årets nettoomkostninger opgjort efter omkostningsbaserede principper udgør 189 mio. kr. Forskellen til det udgiftsbaserede resultat skyldes, som det ses af tabellen, en forskel mellem anskaffelser, afhændelser og afskrivninger på +2,1 mio. kr., en regulering vedrørende skyldige feriepenge og skyldigt overarbejde på 0,8 mio. kr. og en finansiell omkostning på de likvide konti (SKB FF4 og SKB FF7) på 0,3 mio. kr.

Note 9. Statsforskrivning og reguleret egenkapital (startkapital)

Den regulerede egenkapital (startkapital) er den kapital, som staten har skudt ind i Rigsrevisionen. Modposten på balancen til den regulerede egenkapital er en statsforskrivning. Værdien af den regulerede egenkapital og dermed også statsforskrivningen svarer til udsvingsgrænsen for Rigsrevisionens akkumulerede underskud. Statsforskrivningen er oprindeligt beregnet som 2 % af bruttoudgiften for 2006.

Ledespåtegning

Rigsrevisionens ledelse har dags dato aflagt beretning med årsregnskab for 2009 for Rigsrevisionen. Årsregnskabet er aflagt i overensstemmelse med de for Rigsrevisionen gældende regnskabsbestemmelser og indgår som en integreret del af Folketingets årsregnskab.

Vi anser den valgte regnskabspraksis for hensigtsmæssig, således at årsregnskabet giver et rigtigt og retvisende billede i overensstemmelse med de for Rigsrevisionen gældende regnskabsbestemmelser. Det er vores opfattelse, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Det er ligeledes vores opfattelse, at vi har etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler, der er aflagt regnskab for. Vi står endvidere inde for, at beretningen ikke indeholder væsentlige fejl-informationer eller udeladelser, herunder at målopstillingen og målrapporteringen er fyldestgørende.

København, den 12. april 2010

Henrik Otbo
Rigsrevisor

Bo Brabrand
Chef for It- og Økonomikontoret

Den uafhængige revisors påtegning

Til Folketingets Præsidium

Vi har revideret årsregnskabet for Rigsrevisionen for perioden 1. januar - 31. december 2009, s. 19-24. Årsregnskabet aflægges efter de for Rigsrevisionen gældende regnskabsbestemmelser og indgår som en integreret del af Folketingets årsregnskab.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Rigsrevisionens ledelse har ansvaret for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med de for Rigsrevisionen gældende regnskabsbestemmelser. Dette ansvar omfatter udformning, implementering og opretholdelse af interne kontroller, der er relevante for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der giver et retvisende billede uden væsentlig fejlinformation, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl. Ansvar omfatter endvidere valg og anvendelse af en hensigtsmæssig regnskabspraksis og udøvelse af regnskabsmæssige skøn, som er rimelige efter omstændighederne. Herudover er det ledelsens ansvar, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Revisors ansvar og den udførte revision

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet på grundlag af vores revision. Vi har udført vores revision i overensstemmelse med danske revisionsstandarder og god offentlig revisionsetik i henhold til den af Folketingets Præsidium fastsatte revisionsinstruks for Folketingets revisor. Disse standarder kræver, at vi lever op til etiske krav samt planlægger og udfører revisionen med henblik på at opnå høj grad af sikkerhed for, at årsregnskabet ikke indeholder væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter handlinger for at opnå revisionsbevis for de beløb og oplysninger, der er anført i årsregnskabet. De valgte handlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurderingen af risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor interne kontroller, der er relevante for ledelsens udarbejdelse og aflæggelse af et årsregnskab, som giver et retvisende billede, med henblik på at udforme revisionshandling, der er passende efter omstændighederne, men ikke med det formål at udtrykke en konklusion om effektiviteten af

Rigsrevisionens interne kontrol. En revision omfatter endvidere stillingtagen til, om den af ledelsen anvendte regnskabspraksis er passende, og om de af ledelsen udførte regnskabsmæssige skøn er rimelige, samt en vurdering af den samlede præsentation af årsregnskabet. Revisionen omfatter desuden en vurdering af, om de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede i overensstemmelse med de for Rigsrevisionen gældende regnskabsbestemmelser. Det er ligeledes vores opfattelse, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Erklæring om udført forvaltningsrevision

I forbindelse med den finansielle revision af Rigsrevisionens årsregnskab for 2009 har vi foretaget en vurdering af, hvorvidt der for udvalgte områder er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af Rigsrevisionen, og at oplysningerne i årsberetningen om mål og resultater er dokumenterede og dækkende for Rigsrevisionens virksomhed i 2009.

Ledelsens ansvar

Rigsrevisionens ledelse har ansvaret for, at der etableres retningslinjer og procedurer, der sikrer, at der tages skyldige økonomiske hensyn ved Rigsrevisionens forvaltning, og at oplysningerne i årsberetningen om mål og resultater er dokumenterede og dækkende for Rigsrevisionens virksomhed i 2009.

Revisors ansvar og den udførte forvaltningsrevision

I overensstemmelse med god offentlig revisionsskik, jf. revisionsinstruks for Folketingets revisor, har vi for udvalgte forvaltningsområder undersøgt, om Rigsrevisionen har etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning. Vi har endvidere stikprøvevist gennemgået Rigsrevisionens rapportering i årsberetningen om opfyldelse af målene for Rigsrevisionen. Vores arbejde er udført med henblik på at opnå begrænset sikkerhed for, at forvaltningen på de udvalgte områder er varetaget på en økonomisk hensigtsmæssig måde, og at oplysningerne i rapporteringen om opfyldelse af målene er dokumenterede og dækkende for Rigsrevisionens virksomhed i 2009.

Konklusion

Ved den udførte forvaltningsrevision er vi ikke blevet bekendt med forhold, der giver os anledning til at konkludere, at forvaltningen i 2009 på de områder, vi har undersøgt, ikke er varetaget på en økonomisk hensigtsmæssig måde, eller at oplysningerne i rapporteringen om mål og resultater ikke er dokumenterede og dækkende for Rigsrevisionens virksomhed i 2009.

København, den 12. april 2010

Grant Thornton
Statsautoriseret Revisionsaktieselskab

Hans Frederik Carøe
Statsautoriseret revisor

Ole Fabricius
Statsautoriseret revisor

Grønt regnskab

Tabel 6 viser udviklingen i Rigsrevisionens forbrug af el og varme i perioden 2005-2009.

Tabel 6. Udvikling i forbrug af el og varme i perioden 2005-2009

		2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009
El	kWh	417.000	463.300	415.600	319.401
El/m ²	kWh	38	42	38	29
Varme	MWh	1.069	773	857	914
Varme/m ²	MWh	0,096	0,071	0,078	0,084

Tabel 6 viser, at forbruget af el pr. m² er faldet betydeligt i den seneste opgørelsesperiode. En del af ændringen skyldes besparelsetiltag, men en væsentlig del kan ikke umiddelbart forklares. Rigsrevisionen undersøger i samarbejde med DONG Energy baggrunden for faldet.

Forbruget af varme har været svingende. Udsvingene kan forklares med, at temperaturen i fyringssæsonen har varieret i de enkelte år.

Rigsrevisionens muligheder for direkte at påvirke de parametre, der indgår i det grønne regnskab, er størst på elforbruget. Mulighederne for at påvirke varmeforbruget er begrænsede, da det er Slots- og Ejendomsstyrelsen, der har ansvaret for bygningens varmetekniske installationer.

Rigsrevisionen arbejder løbende på at reducere elforbruget.

Personaleregnskab

Tabel 7 viser nøgletal for Rigsrevisionens personale i perioden 2005-2009.

Tabel 7. Udvikling i årsværksforbruget og personaleomsætningen i perioden 2005-2009

	Regnskab 2005	Regnskab 2006	Regnskab 2007	Regnskab 2008	Regnskab 2009	Budget 2010
Antal årsværk	243	253	259	259	260	260
Personaleomsætning, %	15,0	12,0	18,0	11,7	10,0	9,5

Tabel 7 viser, at årsværksforbruget i 2009 var 260. Årsværksforbruget har således ligget på samme niveau de seneste 3 år. Rigsrevisionen har i 2006 og 2007 fået nye opgaver, bl.a. vedrørende forvaltningsrevision i regionerne. Rigsrevisionen har derfor fået et bevilningsløft i den forbindelse.

Personaleomsætningen i 2009 var 10 %, hvilket er et fald på 1,7 procentpoint i forhold til året før. Rigsrevisionens personaleomsætning ligger dermed under niveauet for ministeriernes departementer og staten som helhed, som i 2009 lå på henholdsvis 11,8 % og 10,8 %. Faldet skyldes bl.a. ændringen på arbejdsmarkedet, men Rigsrevisionen arbejder også målrettet for god trivsel på arbejdspladsen.

Tabel 8 viser Rigsrevisionens personalesammensætning for udvalgte år i perioden 1995-2009. Tallene er opgjort som det sammenregnede antal heltidsansatte ved årets udgang.

Tabel 8. Personalesammensætning i perioden 1995-2009 (%)

	AC'ere inkl. chefer	Civiløkonomer	Kontoruddannede	Bejante og studenter
Ultimo 1995	35	10	53	2
Ultimo 2005	65	10	22	3
Ultimo 2006	68	9	19	4
Ultimo 2007	69	10	18	3
Ultimo 2008	72	8	17	3
Ultimo 2009	74	8	15	3

Tabel 8 viser, at personalesammensætningen har ændret sig betydeligt i løbet af de sidste 14 år. Andelen af ansatte med en akademisk uddannelse er steget, mens andelen af kontoruddannede er faldet. Generelt er det gennemsnitlige uddannelseskraft for ansatte i Rigsrevisionen steget gennem hele perioden. Dette skyldes, at Rigsrevisionens opgaver er blevet mere komplekse. Komplexiteten er øget af flere årsager. Rigsrevisionens egne metoder har således ændret sig betydeligt, så både årsrevisionen og de større undersøgelser nu er på et højere kvalitativt niveau end tidligere. Herudover har digitalisering, budget- og regnskabsreformer samt den øvrige udvikling i den statslige sektor betydet, at løsningen af Rigsrevisionens opgaver nu kræver et højere kompetenceniveau hos Rigsrevisionens ansatte.

Tabel 9 viser udviklingen i sygefraværet for henholdsvis Rigsrevisionen og ministeriernes departementer i perioden 2006-2009.

Tabel 9. Gennemsnit og median for antal årlige sygedage (målt som arbejdsdage) pr. medarbejder i perioden 2006-2009

	2006	2007	2008	2009
Gennemsnit for Rigsrevisionen	7,1	6,8	7,7	7,4
Gennemsnit for ministeriernes departementer ¹⁾	8,1	9,0	7,0	7,4
Sygefravær rensset for langtidssygdom	4,0	4,3	4,2	3,9

¹⁾ Beregnet efter oplysninger på Personalestyrelsens hjemmeside.

Det fremgår af tabel 9, at sygefraværet i Rigsrevisionen i 2009 i gennemsnit var 7,4 arbejdsdage pr. medarbejder. Dette er et fald i forhold til 2008, og det gennemsnitlige sygefravær ligger nu på niveau med sygefraværet i ministeriernes departementer. Sygdomsbilledet er igen i 2009 præget af langtidssygdom. Renser man sygefraværet for langtidssygdom (sygeperioder over 20 dage), var det gennemsnitlige sygefravær i 2008 på 4,2 arbejdsdage, mens det i 2009 var på 3,9 arbejdsdage. Langtidssygdom udgør således ca. 50 % af det samlede sygefravær i Rigsrevisionen.

Tabel 10 viser antallet af uddannelsesdage pr. medarbejder i gennemsnit i perioden 2007-2009.

Tabel 10. Uddannelsesdage pr. medarbejder i gennemsnit

2007	2008	2009
7,3	10,0	9,4

Det fremgår af tabel 10, at det gennemsnitlige antal uddannelsesdage i 2009 ligger en smule under 2008, men stadig er højt på grund af et nyt kompetenceudviklingsprojekt, der er igangsat i 2007 og fuldt implementeret i 2008. Faldet fra 2008 til 2009 skyldes færre nyanstatte. Dermed har der været færre, der har deltaget i kompetenceudviklingsprojektet.